

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Ølsker. Rutsker. Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgiver:
Otto Gornitzka. • Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 48 Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 6 Ø.

Fredag den 30. November

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1928

Krågan om Vinjterenj.

I Pilenj sjæjller å galpar en Kråga.
— Ijåns va der to;
hun hår ju enj Måga.
Men galpar hun arrit å lænje især,
så mener Boninj,
hun spår ijlla Vær. —

Jå troer naue,
om Væred hun mæjller;
ded e nok nåd anjed,
Galpan gjæjller.
Å vess a jå Krågesång kanj forstå,
så fryser å svæltet hon, dæmmeså.

Ja, Boninj — hon sårer —
e en gjærru Råd,
der aldri kanj unja en Kråga Måd.
Loinj e fujller, jå synes då gjærna,
hanj kunje åsee enj ynka Kjærna.

Frå Marken hanj kjøre
med drivenes Lass;
men livel hanj va'nte rejti tepass;
for mer vil hå mer —
ja, ded kjænjer jå nok;
ded samme gjæjller i fjæruer Flok.

Jå nårtar lid frå'nj,
når jå kanj se met Ram;
ded rajnar jå'nte
for Synj æjlle Skam.
Kjyllinja —
ja, ded kanj hanj lida på —
ska jå tå så många,
jå kanj nå å klå.

Jå kanj'kje sjinga som fina Faula,
å somma hår majed
granjara Kjaula.
Ded e nåd, ejn inte
sæl kanj gjorra ver;
enj får å tås me'd,
som Vorharre gjer.

Monne'nte jå au
gjorr et Gryzzen Gawn?
Vårfor ska jå så døja
Svølt å Sawn?
Jå e hådad å ajle;
jå hådar iblan;
— men somma Følk
hår'ed lissedan.

O. L.

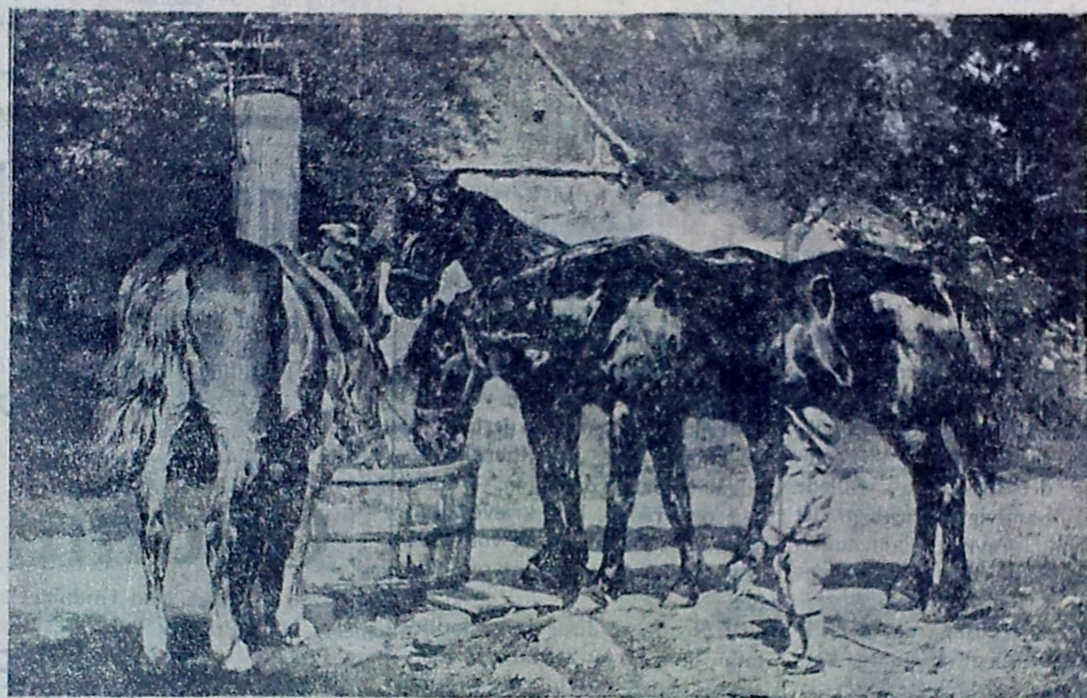
Hammeren i 1815.

En Rejsebeskrivelse
af Rawert og Garlieb.

I Aaret 1803 levede i Allinge og Sandvig 17 Familier, bestaaende af 117 Individuer ene af Fiskeriet og 36 Familier med 197 Individuer havde tillige andre Næringsveje. 34 Baade til 1/4 Læst og 8 1/2 til 1/2 Læst samt 4 svære Eger havde i disse to Byer saavel til Fiskeri som til Overfart til Christiansø og til Sverrig.

Det var i Sandvig Peter den Første i nogle Dage opholdt sig, da hans Flaade laa udfør Byen; det var ogsaa i Sandvig, at i Efteraaret 1768 en tydsk Skræddersvend, som var kommet did med et Skib fra Riga, udgav sig for den russiske Prins Ivan, der som Barn 1740 blev udraabt til Kejser, men igen afsat og allivet i 1764 paa Schlüsselborg. Denne fore-

„Hestene vandtes“

Kun 10 Aar gammel begyndte Otto Bache paa Akademiet, hvor han blev Marstrands Elev. Efter at have vundet flere Sølvmedaljer og den Neuhaussenske Præmie, fik han i 1866 Akademiets Rejsestipendium og tilbragte et Par Aar i Paris og Italien. Især Opholdet i Paris fik Betydning for ham. — I 1887 blev han Professor ved Akademiet, fra hvilken Stilling han i 1909 tog sin Afsked. I flere Perioder har han været Akademiets Direktør, sidst i 1905—6, da han efter en Konflikt med Kultusministeren trak sig tilbage.

Fra Udlandet har Bache hentet flere Guldmedaljer, og efter Opfordringer har han malet sit Portræt til Uffizierne i Firenze.

Baches Produktion har været rig og vekslende. — Foruden en fortrinlig Tegnefærdighed og sikker Penselføring har han faaet et

givne Prinds blev vel modtaget paa Landet og sendt over til Kjøbenhavn, — hvor han i Kastellet maatte bøde for sin Dumdristighed. —

Strax norden for Sandvig begynder Flyvesandet, hvorover man har en besværlig og tung Vej for at naa til Hammeren. Denne er nu næsten blot et stort Sandhav, og kun faa Steder paa den saakaldte Nordhammer ere fri for Flyvesandets ødelæggende Virkninger. Omtrent for 40 Aar siden kjendte man intet her til dette Onde. Hele Hammeren var en frugtbar Græsgang, og den brede Dal mellem Hammersø og Havet hen til Sandvig var en skjøn Eng.

En stærk Storm efter en streng Frost rev en liden Aabning i det vegetabiliske Dække, rodede Sandet op af Dybet og spredte det over den omliggende Græsgang. Den Tid havde man let kunnet standse dette Onde, dersom man omhyggeligen havde beplantet Stedet og belagt det med Grønsvær, men Ligegyldigheden eller maaske

Uvidenheden lod de paakommende Storme have deres fri Spil; snart blev hele Nordhammeren berøvet sit frugtbare Dække, og i kort Tid havde Ødelæggelsen erholdt sit nuværende Udseende, og truer med aldeles at overføre og ødelægge Sandvigs og Allinges ringe Opland.

Fordum har Hammeren været bedækket med Skov, nu ser man kun Trærnes Rødder og nøgne Klipper hist og her stige op af Sandet. — Paa den vestlige Side af Bjerget staar Levninger af en gammel Bygning, Salomons Kapel. 1648 laae endnu Loftets Planke og Bjælker; men ved den Tid fik Birkefogden i Sandvig Tilladelse til at afbenytte dem ved en Bygnings Opførelse. Den mindste Klokke i Allinge Kirketaarn skal være taget fra Solomons Kapel.

Paa Stejlebjerg ligger Hammerens Fyr.*) Det er et Stenkuls- eller Blusfyr anbragt paa et sekskantet Taarn, hvis Midte er huil

*) Det nuværende Fyr ligger paa Ørnebjerg.

enestaaende Kompositionsanlæg og stor Sans for monumental Virkning samt en rig skabende Fantasi og megen Lune. — En Overgang omkring 1912 var Bache blind, men Sygdommen hævedes atter.

Af Baches mange Billeder nævner vi: „Marsk Stig efter Kongemordet“, „Christian IV. Kroningstog“, „Admiral Suenson i Slaget ved Helgoland“ og „Soldaternes Hjemkomst“, der alle hænger paa Frederiksborg, desuden „Christian IX i Dybbøl Skanse“ og „Hestgarden indskibes“, der er i Kongehusets Besiddelse. — En Række ypperlige Portrætter og Dyrebilleder skyldes Professor Bache og har baaret hans Navn viden om.

og staar ved Kanaler i Forbindelse med Taarnets udvendige Sider, der tjener til at lede Luft eller Træk ind i Huilheden eller Skorstenen, oven paa hvilken ligger en Stenkulsrist. Aabningerne ere forsynede med Træskodder, som ved en Snor kunne efter Omstændighederne trækkes op eller ned af den, der passer Fyret. — I ældre Tider var ingen Bygning eller Løgte over Blusset, og Blusset udsat for Blæst og Kastevinde og Fyroppasseren for alle et ustadigt Vejrs Indflydelser. — I den senere Tid har man anbragt en Løgte over Blusset. 4 3/4 Fod nedenfor Skorstenens Spidse eller fra Stenkulsristen ligger Gulvet, altsaa passende for Oppasseren til at rage om imellem Kullene. Paa dette Gulv hviler den saakaldte Løgte, som bestaar af 6 Fod høje Vinduer, der hviler paa en 2 Fod høj Muur. Luen er saaledes lige med Midten af Vinduerne Højde. Stolperne i Løgtene ere af støbt Jern, da Varmen vilde antænde Træet. Vindues Sprosserne ere smeddede. Oven paa

Børnesagens Julestjerne.

I Aar bliver det ikke som ellers 4. Juledag, der bliver Børnens Dag, Julestjernens Dag, men derimod den 5. December. — Af gode Grunde har Børnesagens Fællesraad besluttet at gøre Forsøg med denne Ombytning. Og Forsøget bør lykkes, saa der ikke kommer færre Penge ind den 5. December, end der før er kommet 4. Juledag, men flere. Der er Brug for Pengene til at skabe Lys og Glæde i Barnehjerner. — Ind under Jul er vi rundt omkring i vore Hjem optaget ved Tanken om, hvorledes vi bedst kan glæde vore Børn. Lad os da ikke glemme de Børn, der blev bedraget for Børnernes naturlige Ret til et Hjem, hvor Mor og Far værner om dem og glæder dem, — men køb en Julestjerne, to, ja mange, alt efter enhvers Evne, og derved bidrage til at bøde paa Uretten, saa vidt det kan lade sig gøre. Og alle, der med Tak mindes Julen hjemme og ved, hvad den har betydet i deres Liv, bringer med Glæde et lille Offer for at hjælpe uheldige stillede Børn til lyse, gode Minder, hvoraf gode Spirer kan gro frem.

Th. Poulsen.

Vinduerne hviler en Hætte eller et Kuppeltag af Jern Spærværk og dækket med Jernplader. Øverst i Hætten er et meget bevægeligt Rør, der drejer sig om en i en Metal Bøsning hvilende Staalpind. Røghatten er en bosvelsk Ventilator. For at Røgen i stille Vejr, naar der ikke er behørig Træk, dog kan jages ud af Løgtene, er der i Kuppelen anbragt nogle Klapper, som efter Behag kunne aabnes og lukkes.

Paa Landsiden er en Mur forsynet med en dobbelt Indgangsdør. Denne Mur er beklædt med Messingplader, indrettede som et Huulspeil, hvorved Lyset kastes til alle Sider.

Fra et høit Skib ses Hammerens Fyr i 7 til 8 Miils Afstand, og det brænder hele Aaret igennem fra Solens Nedgang til dens Opgang. Ved jevn Fyring forbruges her 1 Skeppe Stenkul hver Time. Det er skotske Kul her bruges; man har vel gjort Prøve med de bornholmske, men de ere dertil befundne utienlige. Lige ved Taarnet haves et Kulmagazin. Hovedmagazinet er i Sandvig. Her har ogsaa Fyrinspektøren sin Embedsbolig**), men den nærværende bor samt Fyroppasseren i et Huus bygget i kort Afstand fra Fyret i en Fjeldrevne**), af hvilken man ved Fyret netop ser Taget rage

*) Beboes nu af Avlsbruger Emil Andersen.

**) Denne Fjeldrevne hedder „Lindesdal“. Her laa efter Sagnet i sin Tid Lindormen, som det først lykkedes Sandvigboerne at komme til Livs ved at brænde Skoven af omkring den.

op. Formedelst de overordentlig heftige Stormvinde var det nødvendigt at anlægge Bygningen i denne Kløft. Skønt i betydelig Afstand fra den sandføgne Hammer-spids og langt højere end denne, føres Sandet dog hid under stærk Blæst.

Fra Fyret søgte vi ned til Sandvig og Allinge. — Ved Foden af Stejlebjerg ligger Hammersøen (en omstændelig Beskrivelse med en en Mængde Maaleangivelser udelades.)

Under Sandvig Sletten findes Tørv, hvis Beskaffenhed roses; dog skal de lugte slemt, naar de brænde.

Fra Sandvig tage vi Vejen op til Slotsvangegaard for at bese det Bæger Jens Koefoed fik af Kong Frederik III for sin Befrielse.

Ejeren*) forener et kraftigt, velbygget Legeme med en ejen djærv og frimodig Optræden, der gør ham til en værdig Ætling af Danmarks troe Jens Koefoed.

C. E. KOEFOED.

*) Ejeren hed Koefoed. Han stiftede senere det Legat, hvis Kapital Allinge-Sandvig Byraad nu uberettiget har forbrugt.

Bægeret skænkedes af Datteren, afd. Fru Colberg, til Nationalmuseet.

Udenfor Redaktionen.

Slip dem ud!

Der synes at gøre sig to Strømninger gældende indenfor den her-værende socialdemokratiske Byraadsgruppe: En, der repræsenteres af de ældre Medlemmer, og en, der repræsenteres af de yngre.

De ældre skabte i sin Tid Slagordet: „Hvad der skal til, skal der til," og har trolig fulgt det siden. Forsaavidt maa man sige, de har været trofaste. Gladeligt har de været med til at bevilge til nyttigt og mindre nyttigt uden smaaligt Hensyn til Kommunens økonomiske Bæreevne. Sjælden, eller maaske aldrig, saa man D'hr holdte igen overfor nogen Bevilling og spørge: „Hvor skal Pengene komme fra," eller „Har vi nu ogsaa Raad til det. Kan Skatteyderne bære det osv."

I snart 25 Aar har D'hr ridt Kommunen som en Mare og er vel sagtens naaet dertil, at de mener sig ganske uundværlige.

Og saa sker det menneskelige ved sidste Kandidatopstilling til Byraadet, at Socialdemokraterne mente, de godt kunde undvære den ene af dem og undlod at opstille ham paa Listen. De satte ham lempeligt og pænt paa Døren. Men hvad sker videre. Jo, det lykkedes et Par langtvoksne Medborgere af den kommunale Vælgerforenings Folk ved forenede Anstrengelser at putte ham ind paa Raadhuset igen. — Saa havde vi ham atter og faar vel Lov til at beholde ham foreløbig. Det andet velvise, aldrende Medlem af vort høje Raad, ham med Limstangen, vil sagtens de gode Socialdemokrater bortoperere ved det kommende Valg. Tja, saaledes gaar det nu engang her i Verden, naar Menneskene ikke selv kan observere deres „Forløsningsstid" som „Grim" saa smukt skrev, saa maa andre tage Haand i Hanke med Tingene.

Slip dem ud! De har siddet alt for længe til Skade for dem selv og til liden Baade for Kommunen.

Men nu de yngre Socialdemokrater? Ja, det var en Foririskelse under Skrivemaskine-Debatten at se disse hævde et Sparsommeligheds

hedens Standpunkt. I det hele taget har det flere Gange været en Fornøjelse at se dem optræde som selvstændige Medlemmer af Raadet, der ikke lader sig kuse af de ældre mere rutinerede; men tør hævde deres egen Mening.

Lad os faa nogle flere ind af den Slags Folk: rettænkende, sparsommelige, uselviske og kloge. — Om de er Socialdemokrater eller det modsatte, er ganske ligegyldigt. Kommer de først ind, løber de alligevel sammen i en Pærevælling.

Mads Madsen.
Medl. af Skærveslagerf.

Fra Uge til Uge.

Sandvig Plantage

skred et godt Stykke fremad i Søndags, skønt Vejrguderne heller ikke da var i godt Humør. Der plantedes ca. 200 Skovtræer — store, mandshøje Træer — mest Birke — med megen Jord om Roden, saa der er god Udsigt til at de nok skal vokse.

En halv Snes aktive Plantere var mødt.

Kaptajn C. E. Koefoed havde, ligesom forrige Søndag, stillet sin Bil til Raadighed, og Halvdelen af Mandskabet bilede straks til Ankermyre, hvor Træerne var anvist. Det kneb med at forcere de opblødte Skovveje, men det gik, og snart var Spaderne i Virksomhed, og det første Læs rullede afsted til Sandvigsletten, hvor det andet Hold gravede Plante huller. Tre svingende Læs var Dagens Resultat.

Hr. Hotelejer Bidstrup, der var en af de ivrigste Plantere, kom hen til os og spurgte efter en Propetrækker, da et af Træerne var gravet for langt ned. Ved forenede Kræfter lykkedes det atter at hale Træet op, og til alles Forbavselse viste det sig at være et „Vintræ" med Flaskefrugt. Da der tilmed var Glas ved, fik Flaskerne hurtigt „Ben" at gaa paa.

Skade at Aarstiden allerede er saa fremrykket, at Frostene kan hindre Arbejdet, der nu er saa godt begyndt; ellers tvivler vi ikke om at den frivillige Arbejds-kraft stadig vil vokse, saa vi til Foraaret kan have Størstedelen af Sandvigsletten beplantet.

Af Pengebidrag er indkommet!

Fyrmester Lund	5,00 Kr.
P.	10,00 —
H.	5,00 —

Endvidere forventes et Læs Jord fra Avisbr. Andr. Kofoed og et Læs Ler fra Avisbr. Andr. Grønbech samt et større Tilskud fra „Østersøbadet," der er begrundet Haab om Støtte fra anden Side. Redaktionen modtager stadig Bidrag. Rep.

Rettelse.

I Artiklen om Plantningen paa Sandvigsletten staa, at jeg skulde plante 10 Skovtræer a 2 Kr. det er naturligvis en Misforstaaelse. Selskabet fik nogle Træer gratis og nogle skulde koste 20 Øre Stk. ud over dette er ingen Aftale truffet.

M. Kr. Koefoed, Hallelyst.

Bornholmske Folkedanse.

I Hasle har man for Tiden travlt med at indøve en Del nye bornholmske Folkedanse under Partikulier Schous kyndige Ledelse. Vi nævner bl. a.: „Længs op ad Gjæred", „Mølle Mads", „Jysk Kontra" og „Kontrasej."

Efter Nytaar vil antagelig en offentlig Opvisning finde Sted.

„Klæskaved".

Den tidligere omtalte bornholmske Komædie, opføres i Hasle af Dilettanter paa Søndag.

„Nordbornholm"

har i det forløbne Aar søgt at bringe sine Læsere saa righoldigt og afvekslende Læsestof, som det indenfor Bladets Ramme var muligt. Bortset fra det Muldvarpearbejde, der fra konkurrerende Blade gøres for at skade vor Position, tror vi at vore Læsere gennemgaende har været godt tilfreds med „Nordbornholm".

Vort Blad er upartisk, d. v. s. uden Støtte fra noget politisk Parti, hvilket gør os lydhør for Kritik.

1928 har været et bevæget Aar, kommunalt set.

Det er sagt, at vi fortrinsvis optager Artikler fra Borgerforeningen — Oppositionspartiet.

Dette er ikke Tilfældet, og om vi ikke har opfordret Modparten til at give sit Bidrag til Diskussionen, har vi dog aldrig nægtet at optage Artikler fra anden Side, naar disse har været skrevet i en sømmelig Form og med Navns Underskrift.

Derimod har der været anket over at „Nordbornholm" ikke bragte mere aktuelt Stof, og at det kun udkom en Gang om Ugen, hvorfor Foreningsbekendtgørelser ikke saa godt kunde optages.

For at imødegaa disse Krav vil vi, saafremt der skulde vise sig tilstrækkelig Stemning derfor, fra 1. Januar lade „Nordbornholm" udgaa to Gange om Ugen — Tirsdag og Fredag. Der kræves kun at mindst Halvdelen af vore Læsere tegner Abonnement paa Bladet.

Vi sender i disse Dage Indbetalingskort ud for 2. Halvaar 1928. Disse bedes udfyldt og tilsendt os inden den 15. December. — Husk endelig tydeligt Navn og Adresse!

Samtidig bedes bemærket, om vore Læsere ønsker „Nordbornholm" tilsendt en eller to Gange ugentlig fra 1ste Januar.

Vi beder indtrængende vore Læsere indsende Besvarelserne inden 15. December, da vi i Tilfælde af at Bladet skal udgaa 2 Gange ugentlig — Tirsdag og Fredag, maa have Tid til at foretage forskellige Ændringer i Driften.

Red.

Allinge Apotek.

Paa Grund af Ejerskifte bedes skyldige Regningsbeløb indbetalt inden Nytaar. — Efter den Tid sker Indbetaling til Hr. Sagfører Müller, Rønne.

Søndag d. 2. December Kl. 8 opføres i Hasle Forsamlingshus:

„Klæskaved"

Bornholmsk Komædie i 3 Akter. Efter Forestillingen Bal. Entre Kr. 1 og 1,50 + Skat.

Tørrede Æbler

pr. Halvkg 75 Øre.
Prima Spiseæbler pr. Halvkg 30 Ø.
Nye store Blommer og Abrikoser.
Alt i prima Kolonialvarer til yderlig nedsatte Priser.
Hampesnerlinger 90 Ø. pr. 100 Stk.
Axel Mogensen,
Tein.

For en Herre

eller Dame er en mindre Lejlighed ledig (2 Værelser og Køkken).
Gornitzka, Allinge.

Min Blikkenslager- og Glarmesterforretning

er fra 1. December flyttet hen i Nørregade (ved Møllen) og anbefaler jeg mig med alt til Faget henhørende.

N. V. Grooss.
aut. Gas- og Vandmester.

Kiosken aabner d. 1. December

og anbefaler sig fremdeles til det ærede Publikums Velvilje.

Alt føres i Papirvarer — Chokolade — Tobak — Shagpiber m. m. Sidste Nyheder i Sangkort.

Særlig anbefales mine store Cerutter — 50 Stk. Kr. 2,40 og mine extra fine store Cigarer — 50 Stk. Kr. 6,00

Ærbødigt

G. K. Rasmussen.

Kiosken ligeoverfor Messens Udsalg.

Fiskere, se her!

Vi fører fra Rebsl. Sonne i Svaneke Lager af Bomuldsline, Limer, Tavsing og Sildegarnshanke i bedste Kvaliteter.

Islandske Trojer, Luffer og Sokker er nu hjemkommet og anbefales til smaa Priser.

Gudhjem Handelshus.

Engelske Kakkelovnskul.

M/S „Alfa" er undervejs fra England med Derbyshire Kakkelovnskul af allerfineste Mærke. — Vi losses Mandag, Tirsdag og Onsdag og leverer til absolut fordelagtigste Pris medens Skibet losses.

Bestillinger bedes venligst indgivet til

Produkten.

Gødningsskalk.

Skib ventes med Gødningsskalk, som vi tilbyder at levere til en meget billig Pris fra Skib. Bestillinger bedes venligst indgivet snarest.

Produkten.

P. C. Holm.

Porcelains-Spisestel og Kaffe-stel føres i mange Mønstre, fra den kongelige Porcelainsfabrik føres musselmalet og blaablomstret — andre Mønstre fremskaffes — Ønskes noget fremskaffet til Julen udbedes Bestilling snarest.

Vaser og Skaale i nye smukke Faconer.

Alle Slags Glasvarer i meget stort Udvalg til billige Priser.

Keramik fra Michael Andersen, Rønne, er smagfuld Kunst og til overkommelige Priser.

Tlf. 39. **Allinge.** Tlf. 39.

Prima renh. Nøddekul,

— — — store Kul,
— — — engelske Koks
— — — Brikker
— — — svensk Birkebrænde

leveres overalt

Gudhjem Handelshus.

Fikse Silkejumper.

Silkestromper, Børnestromper, Herresokker, Bomuldstøjer, sol og vaskeægte fra 85 Øre m. Pullovers fra 4,50 Kr. — Stort Udvalg i Arbejdstøj, Manchetskjorter og Slips. — Kolonial, Tobak og Cigarer. Værelse bringes.

Tlf. 45.

H. Kvist, Gudhjem.

Alle Tryksager

saasom

Regninger, Meddelelser, Konvolutter, Dags-Dato, Vekselsblanketter, Visitkort og Takkekort, Love og Regnskaber, Sange og Salmer, Medlemskort

leveres bedst og billigst fra

Allinge Bogtrykkeri.

Ring op Telefon 74.

Hjertelig Tak

for udvist Opmærksomhed ved vort Bryllup.

Esther og Tage Andersen.

Allinge-Sandvig Ungdomsforening

afholder ordinær Generalforsamling Lørdag den 1. December paa Forsamlingshuset Kl. 8.

Efter Generalforsamlingen Bal for Medlemmerne.

Bestyrelsen.

Bendtsens Lokale, Rø.

Frelsens Hær afholder Pakkefest Lørdag d. 1. Decbr. Kl. 8.

Alle er velkomne.

Olsker Husmandsforening

Hjemvendt Argentinarensende Hr. Anton Dam

holder Foredrag og viser Lysbilleder i Forsamlingshuset Lørdag d. 1. December Kl. 7,30.

Emne: Udvandrerens Kaar i Argentina.

Entre: Medl. 30. Ikke-Medl. 50 Øre. Hvortil indbydes.

Bestyrelsen.

Al Syning udføres

— gammelt omsyes og repareres meget billigt.

Esther Olsen, Brøndstræde, All.

En Karl

kan faa Plads straks paa Maegaard, Rutsker.

Gode Spisekartofler

er til Salg paa Skerpingegaard, Rutsker.

Tomme Øltræ,

der endnu ikke er tilbageleveret fra Tærskningen, bedes returneret hurtigst muligt.

Allinge Bryggeri.

Et fire Fags Hus

er til Salg ved Henvendelse til Glarmester Munch, Hasle.

En Kælle-Kvie

nær Kalv og en god Arbejdshest er til Salg.

Bondegaard, Rutsker.

En yngre flink Karl

kan faa Plads straks paa Knarregaard, Rutsker.

Fjedervogn

til 2 smaa Heste sælges billigt. Emil Andersen, Nydammen.

Divantæpper og Bordtæpper

Plysch og Gobeline

er paa Lager i et stort og righoldigt Udvalg og i nye, moderne Mønstre.

Divantæpper fra Kr. 9,50.

Bordtæpper 125x125 fra Kr. 4,50.

Magasin du Nord's Udsalg

ved Victor Planck, Allinge.

Gramofonplader.

Mange nye Plader i Anledning af Julen.

Alvorlige og muntre. 2,50 pr. Stk.

Flere gode Harmonikanumre af de bekendte Harmonikakunstnere Alex og Richard.

Marckmann, Hasle.

Telefon 90.

Kaare Rasmussen, GUDHJEM

Mit fotografiske Atelier er aabent for Fotografering førstkommande Søndag d. 2. December fra Kl. 10-4. — Næste Gang Søndag d. 16. December. — Til andre Tider mod Bestilling ved Telefon Rønne 526.

Harald Jørgensen,

Tlf. 13. Gudhjem. Tlf. 13.

Kolonial, Vin, Tobak, Cigarer, Konserves. Udsalg fra Slagteriet. Altid friskt fra Køleskab.

Efteraarsvarerne er nu hjemkomne.

Stort Udvalg i færdige Habitter, Frakker og Ulsters. Nyheder i Hatte, Huor og Herrelingeri.

Mit Skræderi anbefales. — Nye moderne Stoffer til Habitter, Frakker og Ulsters i stort Udvalg.

Chr. Westh's Herreekvipering og Skræderi, Allinge.

BRØDRENE ANKER, HASLE.

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Alt til Faget henhørende anbefales.

Fjer-Rensning

Det meddeles herved, at vi har aabnet et moderne Fjerrenseri, hvor vi damprenser alle Slags Fjer og Dun.

I ældre Dynere og Puder findes altid mange udslidte Fjer og meget Støv, dette fjernes, og Fjerene bliver atter fyldige og lette. Raafjer renses og dampes, hvorved de faar deres fulde Varmeevne og befries for Skæl og Støv.

Priserne for Rensning er smaa, f. Eks. en alm. Dyne 3,75, Hovedpude 1,25, Raafjer 1,00 pr. kg.

Dynere og Fjer der ønskes rensede kan indleveres hos: Hr. Andr. Thomsen, Hasle og Hr. Joh. Sørensen (Torvet), Sandvig.

Rensning udføres foreløbig hver Onsdag.

I. S. Kjærgaard,

Tlf. 36. Nexø Tlf. 36.

Klemensker Skotøjsforretning

anbefaler Udsalget af godt og moderne Dame- Herre- og Børnesko. Skotøj, Træskostøvler og Træbundestøvler.

Reparationer udføres smukt og solidt. Alt til billige Priser.

Tlf. n. 47 A. MUNCH. Tlf. n. 47

Restpartiet

af Kjoler og Vinterkaaber, Dame- og Børnehatte udsælges til meget nedsatte Priser.

GEORG JØRGENSEN, Tlf. GUDHJEM 58

Største Lager af færdige Klædninger

og Arbejdstøj samt prima amerikanske Overalls og Jaller fra 3,25-5,00. — Prima blaa Volskindsbentkæder og forst. andre Arbejdsbentkæder, Trojer, Bluser og Skjorter. — Underbæklædning i Uld og Bomuld til voksne og Børn. Bestillinger paa Klædninger efter Maal. 1ste Kl. Arbejde til billigste Pris.

Altid bedste Kvalitet og største Udvalg i Tricotage og Uldgarn. Sjøletøj og Klæde. Jens Hansen Allinge. Værreder og Bomuldstøj.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

Allinge nye Møbelmagasin

Havnegade 53. (forh. Købm. Vald. Jørgensens Ejend.)

Stort Udstillings- og Provelager af Soveværelser, Spise-stuer, Herreværelser, Dagligstuer og enkelte Møbler.

Credit indrømmes fra 5 Kr. ugentl. Stor Rabat pr. Kontant.

Peter Emil Holm.

10 Aars Garanti. 10 Aars Garanti.

Har De tænkt paa,

at Deres Portræt, som skal bruges som Julegave, maa være færdig i god Tid.

Gør Deres Bestilling nu, og udsæt ikke Optagelsen til de mørke Dage i December.

Bedste Tid for Fotografering 11-2. Aabent Søndage.

Fotograf Kjeller, Allinge ved Havnen. Telefon 4.

Mine gode Cykler

anbefales. Reparationer udføres.

Grammofoner og Plader m. m.

H. A. Hagedorn, Gudhjem.

Rich. Nielsen, Urmager- & Graver.

Største Udvalg

i Fest- og Brudegaver

Ny hjemk. Varer til de rigtige Priser.

Kiks og Biscuit

fra 75 Øre pr. Halvkilo.

Største Udvalg i alle gangbare Sorter.

Altid friske Varer.

J. B. Larsen, Allinge

Spillekort.

Whist og Bridge med nye fikse Billeder og Joccer fra 2 Kr. pr. Spil.

L'hombre Kort

Børne Spillekort til 50 Øre Spillet.

Sex og tres Kort.

J. B. Larsen, Allinge

Som Julegave til vore Kunder

giver vi i Dagene 1.-12. Decbr. 10 pCt.

Rabat paa hele vort store, kurante Lager af ULDRNE KJOLETØJER

Det samme gælder for alle Nyheder i Børne- og Damefrakker samt Ulsters. Saa bliver det lidt nemmere et faa Stadsen i Orden til Jul, selv om Tegnebogen er lidt slunken.

Overhængte FRAKKER sælges til ca. halv Pris.

Manufakturhuset HASLE

„Halleløyst“ Allinge

Billige Allétræer.

Paa Grund af Oprømning i denne Maaned uds. et Parti Allétræer, bestaaende af Ahorn, Birk, Kastanje, Elm, for 50-150 Øre Stk.

M. Kr. Kofod, Tlf. Sandvig 6 og 47.

Køb Deres Ure

hos

M. Michelsen, Gudhjem. Reparationer udføres.

Gør et Besøg

i Undertegnede Sadelmagerforretning, hvor De vil finde alt i Sæletøj, Klæde, Rygsække og Kurvemøbler. Bilpolstring udføres.

H. P. KOFOED

Tlf. 13 Hasle

Gudhjem Møbelforretning

anbefaler alle Slags Møbler. Lager af Ligkister og Ligtøj.

A LUND,

Tlf. 40. Gudhjem.

Gudhjem Sadelmager- og Møbelforretning

Nyheder i Barnevogne, Kurvemøbler, Rejsstøj, Rullegardiner, Markiser m. m.

Fest- & Brudegaver

i Guld- og Sølvvarer findes i stort Udvalg.

Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.

Julius Hansens Enke

Sandvig.

Paalægsforretningen anbefales

FLÆSK,

Kød og Pølser

modtages til Røgning hos Slagterm. Phillipsen, Sandvig.

Ligkister og Ligsenge

altid paa Lager i alle Størrelser, og forskellig Udstyrelser og Priser.

Anton Sonnes Byggefornetning Telefon Allinge 69. Indehaver Chr. Sonne.

Kolonial-Varer

For at bedømme en Vares Købsværdi maa Kvalitet og Pris sidestilles — og ikke kun alene søge de billigste Priser.

Hos mig faar De Kvalitetsvarer til den rigtige Pris, da jeg har over 25 Aars Erfaringer i Indkøb.

H. GRAM, Gudhjem.

Bygnings-Artikler.

Brædder, Tagpap, Søm, Hængsler og Skruer anbefales.

Det bedste Opbevaringssted for

Cement

i flere Miles Omkreds; — derfor altid findelt, reel Vare.

Forhør om Prisen.

Jeg bringer gerne Cementen

H. GRAM, Gudhjem.

Lommelamper,

Elektriske Haandlamper, Batterier og Lamper i flere forskellige Typer haves altid paa Lager.

M. C. FUNCH, Allinge.

Julebøger, Julehefter, Almanakker.

Bestillinger modtages.

J. P. Rønne, Gudhjem.

Tlf. 85.

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra

Mineralvandsfabriken

BORNHOLM

Sandvig Telefon 25

Allinge Teglværk

anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.

Tlf. 127.

Lad Dem fotografere

hos P. Anker Poulsen.

Blader og Film fremkaldes og kopieres. — Forstørrelser udføres. Telefon Hasle 66.

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg. 10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.

Fodermelsfabriken, Nykø.

Anton Jensens Cementstøberi,

Gudhjem.

Tagsten, Mursten, Rør, Cementvarer

Køreplan.

Rønne-Allinge Jernbane.

SØGNEDAGE.

Rønne H.—Sandvig.

Rønne S.	8,00	12,40	18,30
Nyfer	8,15	12,55	18,45
Klemens	8,25	13,05	18,55
Rø	8,39	13,19	19,09
Tein	8,51	13,31	19,21
Allinge	8,59	13,39	19,29
Sandvig	9,05	13,45	19,35

Sandvig—Rønne H.

Sandvig	9,40	14,00	20,00
Allinge	9,45	14,05	20,05
Tein	9,53	14,13	20,13
Rø	10,05	14,25	20,25
Klemens	10,19	14,39	20,39
Nyfer	10,29	14,49	20,49
Rønne S.	10,45	15,05	21,05

SØN- OG HELLIGDAGE

Rønne H.—Sandvig.

Rønne	8,30	12,40	19,25
Nyfer	8,44	12,54	19,39
Klemens	8,53	13,03	19,48
Rø	9,06	13,16	20,01
Tein	9,17	13,27	20,12
Allinge	9,25	13,35	20,20
Sandvig	9,30	13,40	20,25

Sandvig—Rønne H.

Sandvig	9,45*	14,00	20,45
Allinge	9,50	14,05	20,50
Tein	9,58	14,13	20,58
Rø	10,09	14,24	21,10
Klemens	10,22	14,37	21,24
Nyfer	10,31	14,46	21,34
Rønne S.	10,45	15,00	21,50

*) har i Rønne H. Forbindelse med Tog til Nexo.

Vil De have Dem et Radioapparat?

saa kan De med Fordel købe et hos mig. 3 og 4 Lampers Modtagere, absolut fineste og bedste, med alle nyeste Forbedringer. — Ekstra gode Højtalere, Telefoner, Anodebatterier, Gitterbatterier og Akkumulatorer og andre løse Dele til Radio haves paa Lager.

M. C. Funch,

Allinge

Aktieselskabet
Hasle Bank
modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsydelsel til Kreditforeninger, ordner Kreditaan m. m.

Strømper.

Svær ribbed fra 2,35.
glat svær Uld 2,50.
engelsk kulørt fra 2,25
do. sorte fra 1,65.

Uld-Silkestrømper i mange Farver

Nordlandets Handelshus.

Kofoed & Mortensen

Byggeforretning

Ligkister og Ligstøj.
Stort Lager.

Allinge Skæperi

Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.
Tlf. 29. Geert Hansen

Soveværelser

Borde og Stole

Tlf. n. 13 L. PIHL Klemensker.

Hasle Snedker- og Bygningsforretning.

Største Lager af Ligkister, Ligstøj og Ligsenge.
Tlf. Hasle 35.

Dejlige friske Spiseæbler

sælges — 10 Pund for 3 Kr. 20 Øre — enkelte Pund a 35 Øre.
Alle torrede Frugter. Nye Sendinger af Abrikoser, Persken, Æbler, blandede Frugter, Rosiner og Figner sælges meget billigt:

Nordlandets Handelshus.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 466. Chr. Dideriksen, Rønne. Tlf. 466.
Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.
I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.
Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Stærke og billige Fyrrebrædder

til Vognkasser og alle Reparationer sælges til laveste Notering.
Stor Rabat pr. Kontant. Gode Sædvarer modtages som Betaling.

Nordlandets Handelshus.

Roeraspere, Roeskærere,
Raspere til Høusefoder og alle Størrelser Raspeplader sælges i
Nordlandets Handelshus.

Nordbornholms Gættekonkurrence.

Vi glider nu ind i December, julemaaned, og tæller de mørke, korte Dage i Haabet om, at det nye Aar atter vil bringe Sol og nye Forhaabninger til at spire frem. — For at sætte vore Læsere i den rigtige Julestemning, har vi besluttet i Ugerne før Jul at afholde forskellige morsomme Gættekonkurrencer og lægger i Dag for med den første.

Vi stiller her vore Læsere over for en lille Skarpsindighedsprøve, idet vi bringer en Samling Portrætter af kendte Forfattere, som vi beder vore Læsere prøve, om de kan genkende, og derefter sende os Løsningen inden 15. December. Vi har udsat tre Bogpræmier for de bedste Løsninger. Kommer der flere rigtige Løsninger, vil der blive trukket Lod mellem disse.
1ste Præmie er Herman Bang:

„De uden Fædreland“, Bogladepris Kr. 5,00.
2den Præmie er Zakarias Nielsen: „Kilderne“, Bogladepris 4 Kr.
3die Præmie er Svend Fleuron: „En Vinter“, Bogladepris Kr. 3,00. Alle egnede som gode Julegaver.
I „Nordbornholm's Julenummer vil Løsningen blive offentliggjort sammen med Vindernes Navne, og disse kan straks afhente deres Præmier.

Ajletønder,

Saltkar og Skoldekar anbefales til billigste Priser.
Hasle Bødkerforretning,
Tlf. Hasle 105.

Hasle Savværk

Træ modtages til Skæring.
Tømmer og Lægter lev. efter Best.

Johs. Marcussen,
Skotøjsforretning — Hasle.
Ima Overtrækstøvler og Galocher.

Tapet-Rester uds. — Øvrige Tapeter 10 pCt.
Brevpapir, Konvolutter, Æskepost.
Papirhandelen ved Skolen, All.

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende [vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemteste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbøviset.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til New York og Canada med regelmæssig Afgang flere Gange hver Md. Til Canada Ingen Pasvisering og Linens egne Folk modtager Passagererne i HALIFAX og WINNIPEG. Ved Ankomst til Canada kan Arbejde anvendes til Landarbejde, gifte og ugifte, samt til unge Piger.
Illustrerede Haandbøger med alle Oplysninger færdig gratis fra Passagerer. Afsluttet ved N. K. H. K. København K. eller hos:
Bogtr. Keiffer, Rønne, Bogtr. Gornitzka, Nexo, Edd. Petersen, Svaneke, Bogtr. D. Gornitzka, Allinge, Fotograf B. Anter Poulsen, Hasle.

Hjemmelavet

Blodbudding

faas varm hver Fredag Middag.
A. Lyster, Hasle.

Nic. Koefoed,

Skrædder- og Herreekviperingsforretning leverer gode Varer til billige Priser. Tlf. Klemens n. 44 x

Forlovelsesringe

anbefales.

Fin Gravering — ikke Prikning.
Billige Priser.

Emil Westf.

Ur- & Guldsmedeforretning
Hasle.

Gudhjem Møllers

Flormel

er anerkendt som det bedste.

Køreplan

Almindingen Gudhjem Rønne Jernbane.

SØGNEDAGE

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne S.	8,10	13,25	19,00
Nexo	8,10	13,25	19,00
Kafirkteby	8,58	14,13	19,48
Almindingen	9,08	14,23	19,58
Østermarie	9,27	14,42	20,17
Østerlars	9,36	14,51	20,26
Gudhjem	9,48	15,03	20,38

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	8,05	13,15	18,50
Østerlars	8,15	13,25	19,00
Østermarie	8,24	13,34	19,09
Almindingen	8,42	13,53	19,28
Kafirkteby	8,54	14,05	19,40
Nexo	9,40	14,55	20,30
Rønne S.	9,40	14,55	20,30

SØN- og HELLIGDAGE

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne S.	8,15	13,00	20,00
Nexo	8,15	13,00	20,00
Kafirkteby	9,03	13,48	20,49
Almindingen	9,13	13,58	20,59
Østermarie	9,32	14,17	21,18
Østerlars	9,40	14,25	21,26
Gudhjem	9,50	14,35	21,36

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	8,10	12,55	19,50
Østerlars	8,20	13,05	20,00
Østermarie	8,28	13,13	20,10
Almindingen	8,47	13,32	20,28
Kafirkteby	8,58	13,43	20,40
Nexo	9,45	14,30	21,30
Rønne S.	9,45	14,30	21,35

Løsning af „Nordbornholm's 1ste Præmieopgave.

(Maa indleveres til Bladets Redaktion inden 15. December mrkt. 1. Præmieopgave).

Nr. 1
„ 2
„ 3
„ 4
„ 5
„ 6
„ 7
„ 8
„ 9
„ 10
„ 11

Navn
Adresse

Gillette Barbermaskiner fra 1 Kr. pr. Stk.

Egte Gillette Barberblade
Rotbart do.
Danske Maage do.
— Absalon do.
Slibemaskiner Rotbart og Bels Palmolive Barbercreme.
Barbersæbe Colgates og danske Barberkoste, Barberspejle, Tandbørster, Neglebørster, Kamme i stort Udvalg.
Tandcreme
i alle gangbare Mærker.
Brillantine, Vaseline, Lanolin
Colgates Talkumpudder.
Arnisan Glycerin.
Parba-Creme, Oatine-Creme,
Champoingpulver
Hämaes, Tjære, Arnisan.
Iris-, Zeroform-, Anthos-,
Palmoliv- og Svovlmælkssæbe
Stort Udvalg i
Haandsæber fra 25 Øre Stk.

Reklamesalg!
1 Valet Barbermaskine m. 1 Blad
1 Strygerem til Barberblade
1 stor Tube Barbercreme
Værdi 4,75 sælges for Kr. 1,75

J. B. Larsen.

Johanne Hansens

Victualieforretning
anbefaler
hjemmelavet Fars, Medisterpølse,
Lungepølse, Sylte og Leverpostej.
Fersk, saltet og røget Flæsk.
Lindeplads - Allinge - Telefon 45